

Nederlands Koerdisch Netwerk

RAPPORT 2024

Veiligheid van de Koerdische gemeenschap in Nederland

Stichting NKN heeft als missie het versterken van de sociale en maatschappelijke positie van de Koerdische gemeenschap in Nederland.

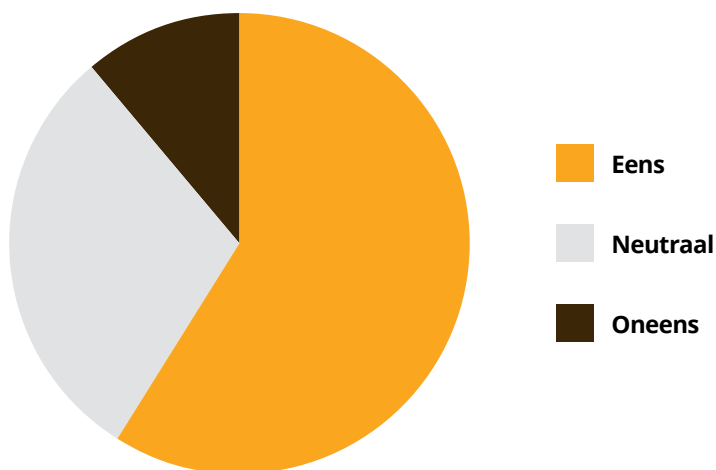
NKNETWERK.NL

Samenvatting

Het betreft een eerste kleinschalige onderzoek met 284 respondenten dat bijdraagt als referentie voor beleidsmakers met betrekking tot de beleving van vrijheid en veiligheid van Koerdische Nederlanders.

Onder de Koerdische gemeenschap in Nederland geeft 56,7% van de respondenten aan eens te zijn met de stelling dat zij zich veilig voelen als Koerd zijnde in Nederland. Het percentage dat aangeeft zich niet veilig te voelen bedraagt 10,6% en 28,5% geeft aan neutraal te zijn ten opzichte van deze stelling.

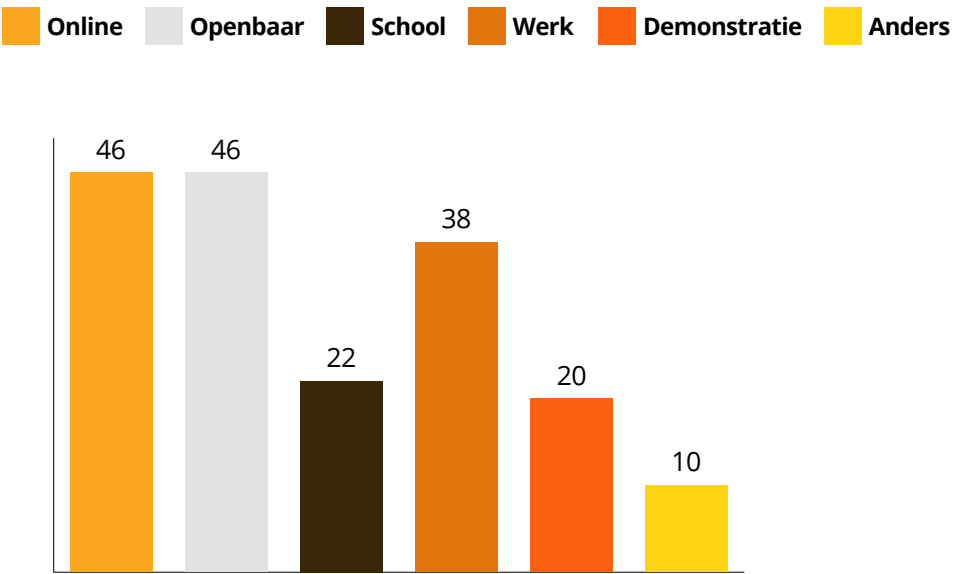

Figuur 1. Ik voel mij als Koerd veilig in Nederland

Gedurende 2022-2023 hebben minstens 88 Koerdische Nederlanders aangegeven één of meer incidenten, dan wel verbaal of fysiek, te hebben meegemaakt vanwege hun Koerdische identiteit.

In minstens 17 gevallen is er sprake geweest van fysieke incidenten.

Locaties waar de incidenten zich hebben voorgedaan waren vooral online, op openbare plekken en op werk.

Tabel 1. *Aantal incidenten per domein*

Inleiding

Onderzoek naar Veiligheid van Koerden

Stichting Nederlands-Koerdisch Netwerk is een non-profitorganisatie met als missie het versterken van de sociale en maatschappelijke positie van de Koerdische gemeenschap in Nederland. Wij geloven in gelijkheid, diversiteit en het bevorderen van een inclusieve samenleving waarin elk individu de kans krijgt om zijn of haar potentieel te bereiken, ongeacht afkomst, cultuur of achtergrond.

Onze stichting is specifiek gericht op het ondersteunen en vertegenwoordigen van de Koerdische gemeenschap in Nederland. We begrijpen dat deze gemeenschap unieke uitdagingen en kansen heeft, en we zijn vastbesloten om de belangen van de Koerdische mensen te behartigen, hun rechten helpen te beschermen en hen te helpen bij het opbouwen van een betere toekomst in Nederland.

We streven ernaar om een brug te vormen tussen de Koerdische gemeenschap en zowel overheids- als particuliere instellingen in Nederland. Door effectieve samenwerking en dialoog te bevorderen, willen we de toegang tot diensten, kansen en middelen vergemakkelijken, zodat de Koerdische gemeenschap actief kan deelnemen aan de Nederlandse samenleving.

Wij zijn geïnteresseerd in de mening en ervaringen rondom de expressie van etniciteit en veiligheid van Koerden in Nederland. De uitkomsten van deze enquête zullen een uiterst belangrijk uitgangspunt zijn voor onze stichting om aan tafel te gaan met Nederlandse beleidsmakers, politici, lokale en nationale overheid, en andere non-gouvernementele organisaties.

De inzichten uit de enquête helpen ons de omvang van deze kwesties te begrijpen, bewustwording te creëren en te pleiten voor positieve verandering. We streven naar een Nederland waarin iedereen zonder angst en discriminatie kan leven.

Het Nederlands-Koerdische Netwerk (NKN) heeft onderzoek verricht naar veiligheid van Koerden in Nederland te initiëren vanwege de toenemende meldingen van discriminatie en haatmisdrijven tegen Koerden in Nederland. Dit onderzoek is van belang om de omvang en ernst van deze incidenten te inventariseren met als doel bewustwording te bevorderen en bij te dragen aan effectieve beleidsmaatregelen.

Onderzoeksmethoden

Het onderzoek naar de veiligheidsbeleving van Koerden in Nederland vond plaats van november 2023 tot maart 2024. Het onderzoek is online uitgevoerd via het platform onderzoekdoen.nl.

Bij de opzet van het onderzoek is bewust gekozen om de enquête via het eigen netwerk van de stichting te verspreiden. Deze strategie was gericht op het minimaliseren van het risico op onheuse beïnvloeding van de resultaten door externe factoren. Daarnaast werd ervoor gekozen om geen gebruik te maken van publieke fora om de integriteit van de gegevens te waarborgen.

De enquête werd verspreid via gerichte sociale media, zoals Whatsapp en Instagram, om een diversiteit aan respondenten te bereiken. Het aantal keer dat de enquête werd geopend door de link te activeren bedroeg in totaal 479 keer, waarvan er uiteindelijk 284 enquêtes werden afgerond.

De enquête bestond uit 19 vragen, waaronder meerkeuzevragen en enkele open vragen. De vragen waren zorgvuldig samengesteld om een uitgebreid inzicht te krijgen in de veiligheidsbeleving van Koerden in Nederland.

Na het verzamelen van de gegevens werden deze geanalyseerd door het eigen onderzoeksteam van de stichting. De analyse omvatte het trechteren van de onderzoeksresultaten en het presenteren van deze gegevens in zowel numerieke als verbale vorm. Hierbij werd speciale aandacht besteed aan de demografische informatie van de respondenten, waaronder geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en locatie.

Door middel van deze methodologische aanpak werd getracht om een grondig inzicht te verkrijgen in de veiligheidsbeleving van de Koerdische gemeenschap in Nederland, waarbij de integriteit en betrouwbaarheid van de verzamelde gegevens werd gewaarborgd.

Bevindingen

■ Demografie van de respondenten

Uit de enquête zijn de volgende demografische gegevens verzameld:

Geslacht

- **Mannen** 48.6% (138 respondenten)
- **Vrouwen** 46.1% (131 respondenten)
- **Onbekend** 5.3% (15 respondenten)

Het geslacht van de respondenten varieert met 48.6% mannen, 46.1% vrouwen en 5.3% onbekend. Van de totale 284 respondenten zijn er 138 mannen, 131 vrouwen en 15 respondenten waarvan het geslacht niet bekend is.

Leeftijd

- 12 - 17 jaar 2.8%
- 18 - 24 jaar 17.9%
- 25 - 34 jaar 17.9%
- 35 - 44 jaar 19.4%
- 45 - 54 jaar 21.8%
- 55 - 64 jaar 10.6%
- 65 - 74 jaar 4.9%
- 75 - 84 jaar 0.4%
- 85 - 94 jaar 0%
- Onbekend 4.2%

Wat betreft de leeftijd van de respondenten, is er een breed scala aan vertegenwoordiging. De percentages zijn als volgt: 12 - 17 jaar (2.8%), 18 - 24 jaar (17.9%), 25 - 34 jaar (17.9%), 35 - 44 jaar (19.4%), 45 - 54 jaar (21.8%), 55 - 64 jaar (10.6%), 65 - 74 jaar (4.9%), 75 - 84 jaar (0.4%), en 85 - 94 jaar (0%). Het aantal respondenten waarvan de leeftijd niet bekend is, bedraagt 4.2%.

Herkomst

- Noord-Koerdistan (Turkije) 41.2%
- Zuid-Koerdistan (Irak) 38.7%
- West-Koerdistan (Syrië) 11%
- Oost-Koerdistan (Iran) 4.9%
- Onbekend 4.2%

Uit de enquête blijkt dat de meerderheid van de respondenten afkomstig is uit Noord-Koerdistan (41.2%), gevolgd door Zuid-Koerdistan (38.7%), West-Koerdistan (11%), Oost-Koerdistan (4.9%), en 4.2% waarvan de herkomst niet bekend is.

Provinciale verdeling

• Drenthe	0%
• Flevoland	5.3%
• Friesland	0.7%
• Gelderland	19%
• Groningen	0%
• Limburg	3.2%
• Noord-Brabant	3.9%
• Noord-Holland	15.8%
• Overijssel	1.1%
• Utrecht	9.9%
• Zeeland	0%
• Zuid-Holland	3.7%
• Onbekend	3.9%

De provinciale verdeling van de respondenten is als volgt: Drenthe (0%), Flevoland (5.3%), Friesland (0.7%), Gelderland (19%), Groningen (0%), Limburg (3.2%), Noord-Brabant (3.9%), Noord-Holland (15.8%), Overijssel (1.1%), Utrecht (9.9%), Zeeland (0%), en Zuid-Holland (37.3%). Het aantal respondenten waarvan de provincie van verblijf niet bekend is, bedraagt 3.9%.

Geboorteplaats

• Nederland	27.1%
• Elders	69.4%
• Onbekend	3.5%

Betreffende geboorteplaats, heeft 27.1% aangegeven in Nederland geboren te zijn, terwijl 69.4% elders is geboren. Het geboorteland van 3.5% respondenten is onbekend.

Duur van verblijf in Nederland

• 0 - 5 jaar	7.5%
• 6 - 10 jaar	8.0%
• 11 - 15 jaar	3.5%
• 16 - 20 jaar	5.0%
• 21 - 25 jaar	14.9%
• 26 - 30 jaar	29.4%
• 31 - 40 jaar	22.9%
• 41 - 45 jaar	6.5%
• 46 - 50 jaar	1.5%
• 51 - 55 jaar	1.0%

De duur van verblijf in Nederland varieert sterk. De grootste groep respondenten (20.1%) woont tussen de 26 en 30 jaar in Nederland, terwijl 30.6% tussen de 0 en 25 jaar in Nederland woont. Van 30.6% respondenten is de verblijfsduur onbekend.

Opleidingsniveau

• Hbo-opleiding	34.9%
• WO-master	15.8%
• Mbo-opleiding	20.8%
• WO-bachelor	12.7%
• Onbekend	2.8%

Wat betreft opleidingsniveau, hebben de meeste respondenten een Hbo-opleiding genoten (34.9%), gevolgd door een WO-master (15.8%), Mbo-opleiding (20.8%), en WO-bachelor (12.7%). Het aantal respondenten waarvan het hoogst genoten opleidingsniveau onbekend is, bedraagt 2.8%.

■ Resultaten van de enquêtevraag over veiligheidsbeleving

Uit de enquête zijn de volgende demografische gegevens verzameld:

Veiligheidsbeleving

Uit de enquête blijkt dat van het totaal aantal respondenten (284):

- **161 respondenten (56.7%)** gaven aan het eens te zijn met de stelling "Ik voel mij als Koerd veilig in Nederland."
- **81 respondenten (28.5%)** voelden zich neutraal over deze stelling
- **30 respondenten (10.6%)** gaven aan het oneens te zijn met de stelling

Het geslacht van de respondenten varieert met 48.6% mannen, 46.1% vrouwen en 5.3% onbekend. Van de totale 284 respondenten zijn er 138 mannen, 131 vrouwen en 15 respondenten waarvan het geslacht niet bekend is.

Bij het vergelijken van de antwoorden op deze stelling met het geslacht van de respondenten:

- **Degenen die het eens waren met de stelling:**
 - 72 vrouwen (44.7%)
 - 85 mannen (52.8%)
 - 4 respondenten waarvan het geslacht niet bekend was (2.5%)
- **Degenen die neutraal stonden tegenover de stelling:**
 - 46 vrouwen (56.8%)
 - 33 mannen (40.7%)
 - 2 respondenten waarvan het geslacht niet bekend was (2.5%)

- **Degenen die het oneens waren met de stelling:**
 - 12 vrouwen (40%)
 - 17 mannen (56.7%)
 - 1 respondent waarvan het geslacht niet bekend was (3.3%)

Deze resultaten geven aan dat er verschillen zijn in de veiligheidsbeleving onder Koerdische respondenten in Nederland.

Incidenten in de afgelopen 12 maanden

Van de 284 respondenten:

- **88 (31%)** gaven aan in de afgelopen 12 maanden in Nederland een incident te hebben meegemaakt vanwege hun Koerdische afkomst
- **187 (65.8%)** gaven aan geen incidenten te hebben meegemaakt
- **9 respondenten (3.2%)** hadden deze vraag niet ingevuld

Van degenen die een incident meldde:

- **14 respondenten (16%)** rapporteerden één incident
- **20 (22.7%)** rapporteerden twee incidenten
- **23 (26.1%)** rapporteerden drie incidenten
- **13 (14.8%)** rapporteerden vier incidenten
- **18 (20.5%)** rapporteerden meer dan vier incidenten

Locatie van incidenten

De meest voorkomende locaties waar incidenten plaatsvonden:

- **Online:** 46 incidenten (25,4%)
- **Op het werk:** 36 incidenten (19,9%)
- **In het openbaar buiten:** 43 incidenten (23,8%)
- **Op school:** 23 incidenten (12,7%)
- **Tijdens demonstraties:** 23 incidenten (12,7%)
- **Andere locaties:** 10 incidenten (5,5%)

De steden waar de meeste incidenten werden gemeld:

- **Rotterdam:** 20 incidenten (19,2%)
- **Amsterdam:** 19 incidenten (18,3%)
- **Den Haag:** 13 incidenten (12,5%)
- **Arnhem:** 13 incidenten (12,5%)
- **Utrecht:** 9 incidenten (8,7%)
- **Andere steden:** 30 incidenten (28,9%)

De uitingsvormen van de incidenten waren als volgt:

- **Verbale discriminatie:** 72 respondenten (81,8%)
- **Fysieke handelingen:** 2 respondenten (2,3%)
- **Combinatie van verbale en fysieke incidenten:** 12 respondenten (13,7%)
- **Andere ervaringen:** 1 respondent (1,1%)
- **Type incident onbekend:** 1 respondent (1,1%)

Op de vraag over de aanwezigheid van haat tegen Koerdische Nederlanders:

- **115 respondenten (39.12%)** waren het hiermee eens
- **75 respondenten (25.51%)** waren neutraal
- **104 respondenten (35.37%)** waren het oneens

Bij de vraag over het spreken van de Koerdische taal:

- **253 respondenten** gaven aan dit te kunnen (89,1%)
- **22 respondenten** gaven aan dit niet te kunnen (7,7%)
- **Voor 9 respondenten** was deze informatie onbekend (3,2%)

Bij de vraag over het gevoel van vrijheid om overal in Nederland de moedertaal te spreken zonder angst:

- **183 respondenten (62.24%)** waren het hiermee eens
- **34 respondenten (11.56%)** waren het oneens
- **57 respondenten (19.39%)** waren neutraal
- **10 respondenten (3.4%)** waarvan deze informatie onbekend was

Conclusies en aanbevelingen

Het onderzoek naar de veiligheidsbeleving van Koerden in Nederland heeft inzichten opgeleverd over de ervaringen en percepties van de Koerdische gemeenschap in Nederland.

Uit de enquêteresultaten blijkt dat een aanzienlijk deel van de respondenten zich veilig voelt in Nederland. Van de respondenten gaf 56,7% aan zich veilig te voelen, wat een positieve indicatie is van de algemene veiligheidsbeleving van Koerden in Nederland. Bovendien heeft 66% van de respondenten in de afgelopen 12 maanden geen incident gemeld waarin zij zich onveilig voelden.

Opvallend is dat de meeste incidenten online plaatsvonden en op het werk. Ruim 80% van deze incidenten betrof verbale discriminatie. Dit benadrukt de noodzaak voor het vergroten van bewustwording en het bevorderen van maatregelen om discriminatie online en op de werkvloer tegen te gaan.

Een tegenstrijdig resultaat is dat het aantal mensen dat haat ervaart tegen de Koerdische identiteit niet direct correleert met het gevoel van veiligheid. Meer respondenten gaven aan haat te ervaren jegens de Koerdische identiteit dan dat er een gevoel van onveiligheid was. Dit suggereert een complexe dynamiek tussen ervaren haat en veiligheidsbeleving onder de Koerdische gemeenschap in Nederland. Dit nodigt uit tot meer onderzoek.

Er zijn enkele kanttekeningen bij het onderzoek. Er heeft zelfselectie plaatsgevonden bij het uitsturen van de enquête. Dit was een bewuste keuze om ongewenste invloeden van buitenaf te minimaliseren. Daarnaast is het aantal respondenten te klein om verregaande conclusies te trekken over de gehele Koerdische gemeenschap in Nederland.

Op basis van de bevindingen kunnen enkele aanbevelingen worden gedaan voor toekomstig onderzoek. De enquête en haar resultaten geven het onderzoeksteam motivatie om meer onderzoek te verrichten naar dit onderwerp, gezien de rijkdom aan informatie die dit oplevert over de Koerdische gemeenschap in Nederland. Het hogere percentage respondenten dat zich veilig voelt in Nederland is een positieve indicatie voor de situatie van de meeste respondenten. Echter, dient er ook aandacht te worden besteed aan de respondenten die zich niet veilig voelen en daadwerkelijk discriminatie hebben ervaren wegens hun Koerdische afkomst.

Het huidige afgeronde onderzoek nodigt uit tot groter kwantitatief vervolgonderzoek en waar mogelijk ook kwalitatief onderzoek om specifieke uitdagingen binnen de Koerdische gemeenschap in Nederland te begrijpen. Een grootschaliger onderzoek zal representatiever zijn ten aanzien van de veiligheidsbeleving van alle Koerden in Nederland.

Het uiteindelijke doel is wederzijds begrip te bevorderen tussen de verschillende samenlevingen in Nederland, waar de Koerdische gemeenschap ook toe behoort. Voor beleidsmakers kan dit onderzoek een basis vormen voor initiatieven ten behoeve van het voorkomen en tegengaan van uitsluiting en polarisatie van Koerden in Nederland.

Nederlands Koerdisch Netwerk

